Dosarul nr. 3-241/2024

2-24011826-12-3-30012024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

24 februarie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Reprezentantul reclamantului Roman Leahu
Reprezentantul pârâtului Denis Botezatu
Reprezentantul pârâtului Ana Victoria Babin

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Explor Tur” către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, terț Cojocaru Rodica cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, -

C o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 30.01.2024, SRL „Explor Tur” a depus acțiune în instanța de judecată către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, terț Cojocaru Rodica cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că,”EXPLOR TUR” S.R.L. este o agenție de turism care are în obiectul de activitate: rezervări – vânzări bilete de avion, direct sau prin subagenții revânzătoare.

Regulile și condițiile de prestare a serviciilor de rezervare - vânzare a biletelor de avion (în continuare ”Termini și condiții ZBOR.MD”) sunt afișate în oficiul ”EXPLOR TUR” S.R.L. și publicate pe pagina web a companiei https://www.zbor.md/ro/termeni-si-conditii fiind informație publică și accesibilă oricărui consumator.

În ”Termini și condiții ZBOR.MD” este prevăzut că prin accesarea, căutarea și utilizarea website-ului/softului nostru și/sau prin efectuarea unei rezervări, confirmați și sunteți de acord că ați citit, înțeles și ați fost de acord cu toți termenii și condițiile precizate mai jos, fără restricții, în caz de dezacord cu punctele descrise, puteți să nu utilizați serviciile oferite.

Menționează că relația de vânzare bilete de avion prin intermediere de către ”EXPLOR TUR” S.R.L. este efectuată în numele și pe seama transportatorului Compania Aeriană ”AIR MOLDOVA” S.R.L. în conformitate cu Termenii și condițiile de transportare CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L. publicate pe pagina web a transportatorului AIR MOLDOVA https://www.airmoldova.md/terms-of-carriage-ro/#item10.

La data de 26.03.2023, cet. Cojocaru Rodica, nesilită de nimeni, din propria dorință, a decis să apeleze la serviciile ”EXPLOR TUR” S.R.L. și a efectuat rezervarea biletelor de avion pe www.zbor.md și a achiziționat un Bilete de avion electronice pentru cet. Cojocaru Sergiu, la cursa: – Dublin (DUB) – Chișinău (KIV), Zbor 9U-832, pentru data de 28.04.2023, și – Chișinău (KIV) – Dublin (DUB), Zbor 9U-831, pentru data de 14.05.2023, ambele, fiind operate de către transportatorul/operatorul aerian C.A. AIR MOLDOVA S.R.L.

La momentul rezervării, cet. Cojocaru Rodica a fost informată și a bifat că este de acord cu ”Regulamentul IATA”, ”Reguli tarifare ale companiei Aeriene”, ”Termeni și condiții ZBOR.MD”, inclusiv indicate pe Biletele electronice care au fost expediate. Respectiv, nu sunt dubii că cet. Cojocaru Rodica cunoștea despre faptul că ”EXPLOR TUR” S.R.L. nu este răspunzătoare pentru anulări de zbor iar rambursarea poate fi solicitată doar de la CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L. care a primit banii cet. Cojocaru Rodica și trebuia să presteze serviciul de transportare pasageri și bagaje cu o aeronavă la aeroportul de destinație.

Astfel, se demonstrează că ”EXPLOR TUR” S.R.L. a fost contractată pentru serviciile de intermediare, prin care ”EXPLOR TUR” S.R.L. și-a asumat obligația de a emite bilete electronice, ceea ce a fost respectat de către ultima, în mod corespunzător, cu bună credință și diligență profesională.

Indică că, ”EXPLOR TUR” S.R.L. a transferat banii achitați de către cet. Cojocaru Rodica transportatorului/operatorului aerian AIR MOLDOVA. Respectiv, în procesul de rezervare - vânzare a biletelor de avion menționate, „EXPLOR TUR” S.R.L. a executat prestația solicitată de către cet. Cojocaru Rodica.

Conform Termenilor și condițiilor de transportare CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L. pct.2.1.1. ”Biletul constituie dovada încheierii contractului de transport între Transportator și Pasager al cărui nume este înscris în bilet și a cărui identitate trebuie sa fie dovedită la cerere”. Iar art.1419. Cod civil RM la alin.(1) specifică: ”Transportul de persoane include operațiunile de îmbarcare, transbordare, transport și debarcare”.

Prin urmare, între cet. Cojocaru Sergiu și operatorul aerian CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L. au fost stabilite relații contractuale de transport de pasageri și bagaje care cad sub incidența convențiilor internaționale, reglementărilor normative naționale și regulilor interne ale operatorului aerian AIR MOLDOVA.

Mai mult, efectele unui act juridic civil (Contractul de transport) sunt guvernate de principiul relativității, stipulat la art.1086 alin.(1) Cod civil potrivit căruia „Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice clauză contrară este lovită de nulitate absolută”.

Respectiv, numai părțile care au consimțit liber la încheierea Contractului de transport suportă efectele contractului, adică pot exercita drepturile, respectiv pot fi obligate la executarea obligațiilor izvorâte din acel contract.

Conform informațiilor recepționate de la AIR MOLDOVA în data de 27.04.2023, „EXPLOR TUR" S.R.L. a informat cet. Cojocaru Rodica despre faptul că transportatorul AIR MOLDOVA a anulat Zborul 9U-832 Dublin (DUB) – Chișinău (KIV) din 28.04.2023. Totodată, i-a comunicat despre opțiunea de rambursare totală oferită de AIR MOLDOVA.

Menționează faptul că tot ce ține de anulări de zbor și rambursări, este în afara controlului "Explor Tur" S.R.L. care este în totalitate dependentă de deciziile transportatorului AIR MOLDOVA.

"Explor Tur" S.R.L. nu poate influența situația în niciun fel.

Referitor la Cererea prealabilă din 22.08.2023 a cet. Cojocaru Rodica și Cojocaru Sergiu adresată C.A. „AIR MOLDOVA" S.R.L. și "EXPLOR TUR" S.R.L., vă comunică că "EXPLOR TUR" S.R.L. a oferit Răspunsul №137-23 din 30.08.2023 către Cojocaru Rodica și Cojocaru Sergiu.

Ulterior, cet. Cojocaru Rodica a depus la data 05.10.2023 Cerere de chemare în judecată vs. C.A. AIR MOLDOVA S.R.L. iar ISSPNPC și "EXPLOR TUR" S.R.L. au calitatea de Intervenient accesoriu. Părțile au fost citate pentru data de 06.03.2023, ora 11:00, în ședința de pregătire a cauzei spre dezbateri judiciare pe Dosarul nr. 2-23144544-12-2-10102023.

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (în continuarea ISSPNPC), instituție subordonată Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, ca urmare a examinării: - Plângerii (înregistrată cu nr. 1234-C din 06.09.2023) remise de Autoritatea Aeronautică Civilă, - Plângerii din 06.09.2023 a cet. Cojocaru Rodica privind restituirea contravalorii biletului de avion procurat de la „EXPLOR TUR" S.R.L. în sumă de 287,89 euro, a încheiat Procesul-verbal cu privire la contravenție Seria IPN 01 nr. 000679 din 17.10.2023, iar la 21.11.2023 a fost emisă Decizia asupra cauzei contravenționale seria DPN 01 nr. 000566, prin care „EXPLOR TUR" S.R.L. i s-a incriminat comiterea contravenției prevăzute la art. 278 alin.(2) Cod contravențional și i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 360 u.c.

Considerând că nu există nici faptă contravențională, nici vinovăție dovedită a persoanei juridice „EXPLOR TUR" S.R.L. în săvârșirea contravenției prevăzut de art. 278 al (2) Cod Contravențional, la data de 06.12.2023 Decizia și Procesul-verbal au fost contestate la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani cu solicitarea de încetare a procesului contravențional în privința „EXPLOR TUR" S.R.L.

ISSPNPC la 03.11.2023 a emis Decizia de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0050, cu privire la obligarea „Explor Tur" S.R.L. situată în mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr.64, de a restitui petiționarului cet. Cojocaru Rodica contravaloarea serviciului prestat necorespunzător (bilet de avion) în sumă de 287,89 euro.

În continuare, prin prezenta cerere, „EXPLOR TUR” S.R.L. revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a ISSPNPC care a emis actul administrativ individual defavorabil DECIZIA seria DR 0050 din 03.11.2023 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător prin care: 1. Obligă S.R.L. „EXPLOR TUR” să restituie contravaloarea biletului de avion pentru serviciul neprestat în sumă de 287,89 euro. 2. Acordă un termen de 14 zile calendaristice privind informarea despre măsurile întreprinse și eliberarea unui răspuns pe marginea executării deciziei în cauză. 3. Atenționează că, în cazul neexecutării Deciziei de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător ISSPNPC își rezervă dreptul de a aplica măsura de constrângere în conformitate cu prevederile art. 181 Cod administrativ.

Nefiind de acord cu acest act administrativ - Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023, considerând-o neîntemeiată, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației, a probelor puse la baza emiterii actului administrativ și prin care se urmărește remedierea în baza unei greșite aprecieri a stării de fapt, ”EXPLOR TUR” S.R.L. a depus la data de 29.11.2023 o Cerere prealabilă (se anexează) argumentând dezacordul și solicitând ISSPNPC anularea acestei decizii menționate.

Ca urmare, ”EXPLOR TUR” S.R.L. a recepționat Răspunsul ISSPNPC nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 (se anexează) prin care ISSPNPC a Decis: 1. Cererea prealabilă nr. 3085 din 30.11.2023, prin care se solicită anularea Deciziei seria DR nr.0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, înregistrată cu nr. 27/07-4210 din 03.11.23, se respinge ca fiind neîntemeiată. 2. Prezenta decizie și dosarul administrativ, se remite către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al R.M., pentru luarea deciziei definitive.

Ulterior, ”EXPLOR TUR” S.R.L. a recepționat la 28.12.2023, via e-mail (confirmarea se anexează), Răspunsul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 15-4051 din 26.12.2023 (se anexează) prin care susține Decizia ISSPNPC nr.27/12-594/4726 din 11.12.2023 și respinge integral cererea prealabilă înregistrată cu nr.3085 din 30.11.2023 privind anularea Deciziei seria DR nr.0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător din 03.11.2023 și mai menționează: „Prezentul răspuns este cu drept de atac în decurs de 30 zile de la data comunicării acestuia, în instanța de contencios administrativ (Judecătoria mun. Chișinău, sediul Rîșcani), conform prevederilor din Codul administrativ nr. 116/2018.”

În conformitate cu prevederile art. 168 Cod administrativ, autoritatea publică ierarhic superioară (Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării) trebuia să ia o Decizie definitivă dar să nu se reducă numai la oferirea unui răspuns.

Sau chiar ISSPNPC a menționat că Decizia și dosarul administrativ, se remite către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al R.M., pentru luarea deciziei definitive. Astfel, o Decizie definitivă nu a primit.

În contextul celor relatate, în baza art. 20 Cod administrativ, ”EXPLOR TUR” S.R.L. este impusă să înainteze prezenta acțiune în contencios administrativ prin care se asigură controlul judecătoresc asupra activității administrative în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice,

solicitând anularea în totalitate a Deciziei ISSPNPC seria DR 0049 din 07.11.2023 în baza cumulului următoarelor argumente.

Controlul judecătoresc este un control de legalitate, care cuprinde în sine verificarea existenței temeiului formei activității administrative, corectitudinii interpretării noțiunilor juridice vagi, proporționalității egalității de tratament, imparțialității, securității juridice, motivării, exercitarea dreptului discreționar, dacă autoritatea este împuternicită să acționeze în baza acestui drept, protecția încrederii legitime în activitatea autorității și altele.

Conform art. 57 alin. (1) Cod Administrativ, „activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale".

Potrivit art. 21 alin. (1) Cod Administrativ „Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative" și alin.(2) „Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate".

Atrage atenția că legiuitorul clar stabilește la pct. 42 și 43 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012: „42. Autoritatea Aeronautică Civilă efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor în transport aerian." „43. Ministerul Economiei și Infrastructurii adoptă măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor pasagerilor."

Reieșind din faptul că petiționarul Cojocaru Rodica a solicitat rambursarea banilor pentru zborul anulat de către AIR MOLDOVA și nu a înaintat pretenții la serviciile de rezervare – vânzare a biletelor de avion prestate de către „EXPLOR TUR" S.R.L., respectiv, nu este clară intervenția autorității publice - Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în acest caz.

Mai mult ca atât, la solicitările din cadrul audierilor, prin Explicațiile №152-23 din 27.09.2023 depuse la ISSPNPC și prin Cererea prealabilă, „EXPLOR TUR" S.R.L., în repetate rânduri, a menționat faptul că ISSPNPC nu a stabilit și nici nu a indicat în Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 care este serviciul necorespunzător al "EXPLOR TUR" S.R.L. pentru care se cere remedierea gratuită, înlocuirea, restituirea contravalorii produsului / serviciului necorespunzător.

Faptul juridic declanșator al calității de consumator este intrarea într-un raport juridic civil.

Conform art. 3 alin. (1) Cod civil: „Are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională."

Uneori, Codul civil reglementează contractele de consumator și acordă protecție sporită fără a numi partea contractantă „consumator". Este cazul art. 1592-1617 privitoare la contractul privind pachetul de servicii de călătorie, în care consumatorul este numit „călător", după modelul Directivei sursă – Directiva (UE) 2015/2302 din 25.11.2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate.

Sau, în cazul art. 1411-1430 privitoare la contractul de transport, în care consumatorul este numit „pasager”, termen care se aplică în cazul cet. Cojocaru Sergiu.

De regulă, consumatorul va fi partea care primește o prestație caracteristică și anume, în speță: – de la „EXPLOR TUR” S.R.L. – servicii de rezervare-vânzare bilete de avion și – de la AIR MOLDOVA – servicii de transportare a pasagerului și bagajelor cu o aeronavă la aeroportul de destinație.

Așadar, consumatorul beneficiază de regimul favorabil prevăzut de art. 863 alin.(2) Cod civil conform căruia profesionistul (AIR MOLDOVA) trebuie să restituie consumatorului prețul în termen de 30 de zile de la apariția evenimentului care declanșează obligația de restituire – anularea zborului de către AIR MOLDOVA.

În context, menționează faptul că Codul civil prevede drepturile și obligațiile participanților la Contractul de transport, iar prin lege specială, Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012 sunt stabilite compensațiile și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

La fel, indică că legiuitorul stabilește că Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012 vine în scopul executării prevederilor Legii nr. 105-XV din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor.

Consideră că Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 este bazată pe fapte și date eronate, după cum urmează.

Menționează că ISSPNPC a omis a indica în Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 un fapt important pentru justa examinare a circumstanțelor cazului care constă în faptul că anume operatorul aerian CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L. a anulat cursa.

Consideră că ISSPNPC urma să examineze cazul Cojocaru în raport cu agentul economic AIR MOLDOVA care nu a prestat serviciul de transportare de pasageri și bagaje în baza contractului confirmat prin Biletul de avion potrivit art. 1417 alin. (1) Cod civil: „Contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport”.

Conform prevederilor din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, responsabil pentru transportarea persoanelor, bagajelor și mărfurilor și a oferi asistență și compensații pasagerilor este operatorul aerian.

Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2012 transpune prevederile Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, publicat în Jurnalul Oficial al UE seria L nr. 46/1 din 17.02.2004.

Regulamentul (CE) nr. 261/2004 prevede măsuri în domeniul transportului aerian care urmăresc asigurarea unui înalt nivel de protecție a pasagerilor și ia în considerare cerințele legate de protecția consumatorilor în general.

Reiterează că ISSPNPC nu a stabilit și nici nu a indicat în Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 care este serviciul necorespunzător al ”EXPLOR TUR” S.R.L. pentru care se cere remedierea gratuită, înlocuirea, restituirea contravalorii produsului / serviciului necorespunzător.

Totodată menționează faptul că în conformitate cu art. 17 Cod administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. În acest context reiterează faptul că urmare a activității administrative a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, ”EXPLOR TUR” S.R.L. urmează să fie obligată a plăti nefondat 287,89 euro ceea ce poate să afecteze situația economică a ”EXPLOR TUR” S.R.L.

Conform definiției din Legea nr.105/2003 – produs, serviciu necorespunzător (defectuos) – produs, serviciu care nu corespunde cerințelor stabilite în actele normative sau declarate.

Biletele de avion se află la cet. Cojocaru Rodica și Cojocaru Sergiu și dumnealor nu au solicitat înlocuirea acestora iar remedierea unui bilet de avion nu este posibilă.

Referitor la rambursarea banilor, conform Termenilor și condițiilor de transportare CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L.

„9.1 Contravaloarea biletului sau a părții neutilizate din bilet se rambursează în baza prevederilor prezentului articol și a reglementărilor tarifare ale transportatorului.

9.2.1 Atunci când transportatorul anulează un zbor, nu efectuează un zbor într-un termen rezonabil în raport cu orarul, anulează un punct de escală sau destinație indicat în bilet sau cauzează pierderea unui zbor de conexiune pe care pasagerul deține o rezervare, cuantumul rambursării va fi cuantumul tarifului plătit și taxelor aeroportuare, în cazul în care nu a fost utilizată nici o parte din bilet.

9.6 Rambursările vor fi efectuate doar în punctul de vânzare a biletelor, rambursarea cărora se solicită”.

Referitor la pct. 9.6. din Termeni și condiții de transportare CA ”AIR MOLDOVA” S.R.L., dorim să menționează că este vorba de o procedură care constă în procesarea automatizată a rambursării prin Sistemul Radixx al AIR MOLDOVA, dar însăși banii pot fi transmiși pasagerului doar după transferul acestora de către AIR MOLDOVA pe contul ”EXPLOR TUR” S.R.L.

Menționează că din luna mai 2023 Sistemul Radixx al AIR MOLDOVA nu este funcțional din cauza suspendării temporare a activității AIR MOLDOVA. Respectiv, ”EXPLOR TUR” S.R.L. nu are posibilitatea să proceseze rambursările.

Mai mult ca atât, prin ultimul Comunicat din 19.08.2023, AIR MOLDOVA S.R.L. (sursa: https://www.airmoldova.md/news-records-ro/in-atentia-pasagerilor-19-08-2023/) informează: „Rambursările pentru zborurile anulate se procesează în continuare. Pasagerii care au procurat biletele online, pe site-ul companiei, vor primi rambursarea la solicitare, pe cardul cu care a fost achitat biletul. Pasagerii care au procurat biletele achitând prin intermediul agențiilor vor putea primi rambursarea în numerar/pe card, odată cu reluarea activității comerciale și operaționale a companiei Air Moldova.”

ISSPNPC prin Răspunsul ISSPNPC nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 consideră: „Decizia de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0049 din 07.11.2023 este una legală și întemeiată, or, aceasta are scopul de a proteja dreptul fundamental al consumatorului, cet. Cojocaru Rodica, aflat în raport juridic nemijlocit cu „Explor Tur" S.R.L."

Relatază că,"EXPLOR TUR" S.R.L. are un raport juridic stabilit cu cet. Cojocaru Rodica în cadrul serviciilor de rezervare – vânzare bilete de avion pe care "EXPLOR TUR" S.R.L. le-a executat corespunzător, cu bună credință și diligența profesională. Transportul pasagerului Cojocaru Sergiu trebuia să fie efectuat/prestat de către AIR MOLDOVA care de fapt a anulat zborul.

"EXPLOR TUR" S.R.L. nu are și nici nu a avut vreun contract de orice natură cu AIR MOLDOVA, iar biletele de avion sunt vândute prin Sistemul automatizat Radixx al AIR MOLDOVA în conformitate cu Termenii și condițiile de transportare CA "AIR MOLDOVA" S.R.L.

O apreciere eronată și nefondată referitor la raporturile juridice dintre "EXPLOR TUR" S.R.L. și C.A. „Air Moldova" S.R.L. o face atât ISSPNPC cât și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova în răspunsurile la Cererea prealabilă și anume, citează:

„Mai mult, în conformitate cu pct.34 din Hotărârea de Guvern nr.836 din 08.11.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, „În cazul în care un operator aerian plătește compensații sau se achită de alte obligații care îi revin în conformitate cu prezentul Regulament, nici una din dispozițiile prezentului Regulament nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului său de a pretinde compensații de la orice persoană, inclusiv părți terțe, în conformitate cu legislația aplicabilă. În special, prezentul Regulament nu limitează în nici un fel dreptul operatorului aerian de a solicita o rambursare de la un turoperator sau de la o altă persoană cu care operatorul aerian a încheiat un contract. În mod similar, nici una din dispozițiile Regulamentului nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului unui turoperator sau al unei părți terțe, alta decât pasagerul, cu care operatorul aerian a încheiat un contract, de a solicita o rambursare sau reparații operatorului aerian, în conformitate cu legislația aplicabilă în materie".

Prin urmare, raporturile juridice stabilite între agenția de turism și compania aeriană în baza contractului de agenție comercială încheiat între părțile menționate, nu pot prejudicia interesele consumatorului și sunt excluse din sfera de control al acestuia. Or, potrivit prevederilor citate, rezultă că, dreptul agenției de turism de a se adresa direct către compania aeriană în vederea încasării datoriilor sau prin intermediul instanței de judecată competente nu poate fi limitat."

Conform art. 31 Cod administrativ: „Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate." Ori, în răspunsurile primite de la ISSPNPC și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu este indicat actul/contractul de agenție care se presupune a exista între "EXPLOR TUR" S.R.L. și

C.A. ”Air Moldova” S.R.L. și nicio dovadă/probă în acest sens nu a fost anexată la răspunsurile menționate.

Conform art. 93 Cod administrativ: „(1) Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.”

În cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă nu este suficientă. Putem menționa că, motivarea completă este obligatorie, este parte integrată a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Pentru ca un act administrativ individual să fie perfect valabil, acesta indispensabil trebuie să fie suficient de cert. Despre asta vorbește art. 119 din Codul administrativ.

Concluziile ISSPNPC nu au luat în calcul toate aspectele necesare, manifestând o atârnare lipsită de imparțialitate.

Primordial, atrage atenția asupra faptului că, deși în Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 ISSPNPC menționează faptul că ”EXPLOR TUR” S.R.L. nu a prestat un serviciu. Argumente în acest sens însă nu au fost prezentate, or în partea acestor alegații ISSPNPC indică doar „să restituie contravaloarea biletului de avion pentru serviciul neprestat în sumă de 287,89 euro” și s-a limitat exclusiv la enumerarea elementelor de drept.

Astfel afirmă cu certitudine că însăși concluziile nu sunt veridice, or ”EXPLOR TUR” S.R.L. a îndeplinit obligațiile sale de informare, rezervare și de eliberare a biletelor de avion iar banii achitați de către cet. Cojocaru Rodica sunt în posesia AIR MOLDOVA.

Solicită partea reclamantă SRL „Explor Tur”:

- anularea actului administrativ individual defavorabil emis de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor - Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător.

La 08.05.2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din partea pârâtului Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâtul menționează că, la 26.03.2023, cet. Cojocaru Rodica a procurat prin intermediul agenției de turism „Explor Tur” S.R.L. bilete de călătorie tur-retur la cursele 9U 831/832 Chișinău– Dublin-Chișinău din 28.04.2023 și respectiv din 14.05.2023, achitând suma de 287,89 euro.

La 27.04.2023, cet. Cojocaru Rodica a fost informată despre anularea zborurilor pentru cursele aeriene corespunzătoare biletelor sus-menționate, iar, la 28.04.2023, consumatorul a expediat pe poșta electronică a agentului economic reclamația privind rambursarea costului biletelor de călătorie achiziționate.

Conform răspunsului din aceeași zi, agentul economic a comunicat că, procesul de rambursare a fost inițiat, însă până la etapa actuală, agenția de turism „Explor Tur” S.R.L. nu a efectuat rambursarea contravalorii biletelor procurate.

Având în vedere situația creată, la 25.08.2023, cet. Cojocaru Rodica a depus o reclamație la Autoritatea Aeronautică Civilă a R.M., care a fost readresată către ISSPNPC conform competenței la 06.09.2023.

Astfel, la 03.11.2023, ISSPNPC a emis Decizia de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0050, cu privire la obligarea „Explor Tur" S.R.L situată în mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr.64 de a restitui petiționarului cet. Cojocaru Rodica contravaloarea serviciului prestat necorespunzător (bilet de avion) în sumă de 287,89 euro.

Nefiind de acord cu decizia emisă, „Explor Tur" S.R.L. a depus cerere prealabilă, înregistrată la ISSPNPC cu nr. 3085 din 30.11.2023, prin care a solicitat anularea Deciziei de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0050 din 03.11.2023.

Urmare a examinării cererii prealabile, la 11.12.2023, ISSPNPC a dispus respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată și totodată a remis decizia și dosarul administrativ către Ministerul Economiei și Digitalizării al R.M. pentru luarea deciziei definitive.

Astfel, la 11.01.2024, prin decizia Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării cu nr. 15-4051 din 26.12.2023, s-a respins cererea prealabilă înaintată de „Explor Tur" S.R.L. ca fiind neîntemeiată.

În drept, conform art. 17 Cod administrativ, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă".

Potrivit art. 10 lit. c) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, prestatorul este obligat să presteze numai servicii care nu afectează viața, sănătatea, ereditatea și securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora, și lit. d) să respecte cerințele stabilite în actele normative sau declarate, precum și clauzele contractuale.

Iar conform art. 18^1 din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, în cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficiențelor apărute care nu sînt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită în condițiile art. 18 alin. (4), reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficiențelor în timpul prestării sau recepționării serviciului ori în cadrul termenului de garanție și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

Respectiv, în temeiul art. 27 alin. (3) lit. l) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor are următoarele atribuții principale: emite decizii de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului, serviciului necorespunzător, conform art. 18 (13), 18^1 și 18^5, ce urmează a fi executate în termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data recepționării de către agentul economic".

Cu referire la speță, ISSPNPC consideră că Decizia Seria DR nr. 0050 din 03.11.2023, privind remedierea gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător este una legală și întemeiată, or, aceasta are

scopul de a proteja dreptul fundamental al consumatorului, cet. Cojocaru Rodica, aflat în raport juridic nemijlocit cu „Explor Tur” S.R.L.

Având în vedere circumstanțele esențiale ale cauzei, precum că plata a fost efectuată de consumator prin transferul bancar în care este indicată expres destinația plății - www.zbor.md, se atestă că, raportul juridic a fost instituit între consumator și agenția de turism.

Astfel, la adresarea consumatorului către agentul economic de a fi restituită suma încasată pentru costul biletelor de călătorie, „Explor Tur” S.R.L. nu a întreprins careva măsuri, invocând în mod neîntemeiat că activitatea este realizată în numele și pe seama transportatorilor, iar obligația de restituire a contravalorii biletului călătorie ar aparține C.A. „Air Moldova” S.R.L.

Mai mult, consumatorul nici nu dispune de pârghii legale pentru a adresa o reclamație către C.A. „Air Moldova”, reieșind din art. 25 alin. (2) din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor potrivit căruia, Odată cu depunerea reclamației, consumatorul prezintă o copie de pe bonul de casă sau o copie de pe alt document care confirmă efectuarea cumpărăturii (inclusiv certificatul de garanție).

Pe lângă acestea, agenția de turism invocă faptul că banii încasați au fost transferați în totalitate către operatorul aerian, ceea ce denotă că între ultimii a fost încheiat un contract de agenție de comercială, prin care agenția de turism s-a angajat să transfere o parte/în totalitate din sumele încasate către compania aeriană.

De aceea, indică că, raporturile juridice stabilite între doi agenți economici în baza contractului de agenție comercială, nu pot prejudicia interesele consumatorilor și sunt excluse din sfera de control al acestora.

În acest sens, Codul civil stabilește expres la art. 1086 alin. (1) că efectele unui act juridic civil sunt guvernate de principiul relativității, și anume „Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice clauză contrară este lovită de nulitate absolută.”

În continuare, cu referire la argumentele reclamantului precum că, ISSPNPC nu reprezintă autoritatea publică competentă să examineze petițiile prin care se solicită rambursarea sumelor pentru zborul anulat de „Air Moldova” S.R.L., precizează că, ISSPNPC realizează controlul respectării legislației privind protecția consumatorilor în limita domeniilor de competență.

Conform art.27 lit. g^1 din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor, ISSPNPC efectuează supravegherea pieței privind conformitatea produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziție pe piață, cerințelor esențiale aplicabile, precum și controlul conformității serviciilor prestate, inclusiv turistice, cerințelor stabilite în actele normative și/sau declarate, cu excepția domeniilor atribuite competenței altor organe, conform art. 28 alin. (2).

Potrivit pct. 42 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, Autoritatea Aeronautică Civilă efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor în transportul aerian.

Prin urmare, în cazul procurării biletelor de către consumatori direct de la operatorul aerian, competența de a soluționa petițiile parvenite de la consumatori aparține Autorității Aeronautice Civile, iar în cazul procurării biletelor prin intermediul agențiilor de turism, autoritatea abilitată cu funcții de control în domeniul turistic este ISSPNPC.

În contextul celor expuse supra, ISSPNPC consideră că actele administrative individuale, Decizia cu privire la remedierea gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0050 din 03.11.2023, deciziile ISSPNPC cu nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 și MDED nr. 15-4051 din 26.12.2023 sunt legale și întemeiate.

În aceste împrejurări, denotă că alegațiile indicate în cererea de chemare în judecată, sunt vădit neîntemeiate și rezultă, implicit, că acțiunea urmează a fi respinsă.

La 15.05.2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din partea pârâtului Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâtul menționează că, conform art. 57 alin. (1) Cod administrativ nr. 116/2018, „Activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale”.

Conform art. 35 din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor „articolul 35. Autoritățile administrației publice centrale cu atribuții în domeniul protecției consumatorilor. (1) Protecția drepturilor consumatorilor de către stat se realizează prin elaborarea și promovarea la nivel de stat a politicii în domeniul protecției drepturilor consumatorilor, elaborarea și aprobarea legilor și altor acte normative în domeniu, prin organizarea și exercitarea controlului și supravegherii de stat asupra respectării legislației în domeniu, precum și a cerințelor stabilite în actele normative sau declarate referitoare la produse, servicii. (2) Organul central de specialitate al administrației publice responsabil de elaborarea politicii de stat în domeniul protecției consumatorilor este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. (3) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor este autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de punct de contact național. (4) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor are următoarele atribuții principale relevante speței: i) efectuează controlul respectării prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor, inclusiv al activității în domeniul jocurilor de noroc, controlul respectării cerințelor privind siguranța produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziție pe piață destinate consumatorilor; j) efectuează supravegherea pieței privind conformitatea produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziție pe piață, cerințelor esențiale aplicabile, precum și controlul conformității serviciilor prestate, inclusiv turistice, cerințelor stabilite în actele normative și/sau declarate, cu excepția domeniilor atribuite competenței altor organe, conform art. 36 alin. (2); o) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni în conformitate cu prevederile Codului contravențional; p) emite decizii de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului, serviciului necorespunzător,

conform art. 20, 21 și 25, ce urmează a fi executate în termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data recepționării de către agentul economic; w) examinează reclamațiile consumatorilor în vederea protejării drepturilor legitime ale acestora; x) realizează protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor prin mijloacele prevăzute de lege; (5) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor își exercită atribuțiile prevăzute la alin. (4) lit. h)–k), p)–x) din prezentul articol în alte domenii decât cele atribuite competenței altor organe conform art. 36 alin. (2).

Suplimentar, potrivit pct. 8 subpct. (3) din Hotărârea de Guvern nr. 466/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, una din principalele funcții de stabilite al Inspectorat este expres menționat, fiind protecția consumatorilor.

Așadar, la 26.03.2023, doamna Rodica Cojocaru a procurat prin intermediul agenției de turism „Explor Tur” S.R.L. bilete de călătorie tur-retur la cursele 9U 831/832 Chișinău-Dublin-Chișinău din 28.04.2023 și respectiv din 14.05.2023, achitând suma de 287,89 euro.

La 27.04.2023, doamna Rodica Cojocaru a fost informată despre anularea zborurilor pentru cursele aeriene corespunzătoare biletelor sus-menționate, iar, la 28.04.2023, consumatorul Rodica Cojocaru a expediat pe poșta electronică al „Explor Tur” S.R.L. reclamația privind rambursarea costului biletelor de călătorie achiziționate.

Conform răspunsului din aceeași zi, „Explor Tur” S.R.L. a comunicat că, procesul de rambursare a fost inițiat, însă până la etapa actuală, agenția de turism nu a efectuat rambursarea contravalorii biletelor procurate.

Având în vedere situația creată, la 25.08.2023, doamna Rodica Cojocaru a depus o reclamație la Autoritatea Aeronautică Civilă al Republicii Moldova privind prestarea serviciului necorespunzător de către C.A. „Air Moldova” S.R.L., care a fost readresată către ISSPNPC conform competenței la 06.09.2023.

În aceste condiții, în rezultatul examinării materialelor acumulate, a fost încheiat Procesul-verbal cu privire la contravenție Seria IPN 01 nr. 000679 din 17.10.2023, iar la 21.11.2023 a fost emisă Decizia asupra cauzei contravenționale Seria DPN nr. 000566, prin care „Explor Tur” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 278 alin. (2) Cod contravențional nr. 218/2008.

Conform art. 57 alin. (1) Cod administrativ nr. 116/2018, „Activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale”.

Potrivit prevederilor Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor:

- art. 10 lit. c), „Prestatorul este obligat să presteze numai servicii care nu afectează viața, sănătatea, ereditatea și securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora”;

- art. 18^1 alin. (1), „În cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficiențelor apărute care nu sunt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită în condițiile art. 18 alin. (4), reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficiențelor în timpul prestării sau recepționării serviciului ori în cadrul termenului de

garanție și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract”;

Notă: trimitere legală aplicabilă la momentul procedurii administrative și procedurii prealabile, actualmente, art. 21 alin. (1).

- art. 18^5 alin. (4), „În cazul refuzului de a satisface reclamația consumatorului prin repararea sau înlocuirea gratuită, reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii pentru produsul neconform sau serviciul prestat neconform, vânzătorul, prestatorul prezintă acestuia refuzul în scris. Neprezentarea refuzului în termenul stabilit la alin. (3) se consideră refuz tacit”;

Notă: trimitere legală aplicabilă la momentul procedurii administrative și procedurii prealabile, actualmente, art. 25 alin. (6).

- art. 27 alin. (2^1), „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor este autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de punct de contact național”;

Notă: trimitere legală aplicabilă la momentul procedurii administrative și procedurii prealabile, actualmente, art. 35 alin. (3).

- art. 27 alin. (3) lit. l), „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare emite decizii de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului, serviciului necorespunzător, conform art. 18 (13), 18^1 și 18^5, ce urmează a fi executate în termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data recepționării de către agentul economic”.

Notă: trimitere legală aplicabilă la momentul procedurii administrative și procedurii prealabile, actualmente, art. 35 alin. (4) lit. p).

Reieșind din normele legale citate supra, la 03.11.2023, ISSPNPC a emis Decizia de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător Seria DR nr. 0050, cu privire la obligarea „Explor Tur” S.R.L. de a restitui petiționare doamnei Rodica Cojocaru contravaloarea serviciului prestat necorespunzător (bilet de avion) în sumă de 287,89 euro.

Ținând cont de solicitările expuse în cererea prealabilă nr. 3085 din 30.11.2023, ISSPNPC menționează că, potrivit art. 21 alin. (1) Cod administrativ 116/2018, „autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative”.

În contextul celor expuse supra, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizări a considerat că Decizia ISSPNPC de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător seria DR nr. 0050 din 03.11.2023 drept una legală și întemeiată, or, aceasta are scopul de a proteja dreptul fundamental al consumatorului, doamnei Rodica Cojocaru, aflate în raport juridic nemijlocit cu „Explor Tur” S.R.L.

Evidențiază că, la adresarea consumatorului către prestator, cu solicitarea de a fi restituită contravaloarea serviciului neprestat, „Explor Tur” S.R.L. nu a întreprins careva măsuri, invocând în mod neîntemeiat că activitatea este realizată în numele și pe seama transportatorilor, iar obligația de restituire a contravalorii biletelor de avion ar aparține C.A. „Air Moldova” S.R.L.

Mai mult, în conformitate cu pct. 34 din Hotărârea de Guvern nr. 836 din 08.11.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, „În cazul în care un operator aerian plătește compensații sau se achită de alte obligații care îi revin în conformitate cu prezentul Regulament, nici una din dispozițiile prezentului Regulament nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului său de a pretinde compensații de la orice persoană, inclusiv părți terțe, în conformitate cu legislația aplicabilă. În special, prezentul Regulament nu limitează în nici un fel dreptul operatorului aerian de a solicita o rambursare de la un turoperator sau de la o altă persoană cu care operatorul aerian a încheiat un contract. În mod similar, nici una din dispozițiile Regulamentului nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului unui turoperator sau al unei părți terțe, alta decât pasagerul, cu care operatorul aerian a încheiat un contract, de a solicita o rambursare sau reparații operatorului aerian, în conformitate cu legislația aplicabilă în materie”.

Prin urmare, raporturile juridice stabilite între agenția de turism și compania aeriană în baza contractului de agenție comercială încheiat între părțile menționate, nu pot prejudicia interesele consumatorului și sunt excluse din sfera de control al acestuia. Or, potrivit prevederilor citate, rezultă că, dreptul agenției de turism de a se adresa direct către compania aeriană în vederea încasării datoriilor sau prin intermediul instanței de judecată competente nu poate fi limitat.

Mai mult, efectele unui act juridic civil sunt guvernate de principiul relativității, stipulat la art. 1086 alin.(1) Cod civil nr. 1107/2002 potrivit căruia „Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice clauză contrară este lovită de nulitate absolută”.

Numai părțile care au consimțit liber la încheierea contractului suportă efectele contractului, adică pot exercita drepturile, respectiv pot fi obligate la executarea obligațiilor izvorâte din acel contract. În consecință, manifestarea de voință a părților contractante, la caz, clauzele contractuale negociate între agenția de turism și compania aeriană, nu produc efecte în privința consumatorului.

Menționează suplimentar că, atât în procedura administrativă și prealabilă, cât și în cadrul procesului judiciar (în cererea de chemare în judecată), reclamantul/agentul economic nu a prezentat contractul la care face referință dintre el și C.A. „Air Moldova” S.R.L.

În conformitate cu prevederile art. 167 alin. (2) Cod administrativ, „dacă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorității publice ierarhic superioare”, la caz, ISSPNPC a transmis MDED.

Iar în conformitate cu prevederile art. 168 alin. (1) Cod administrativ, „dacă autoritatea publică emitentă a respins în tot cererea prealabilă, decizia definitivă cu privire la cererea prealabilă este luată de autoritatea publică ierarhic superioară”.

În concluzia celor relevate, MDED în calitate de autoritate publică ierarhic superioară a susținut Decizia ISSPNPC nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 și respins cererea prealabilă înregistrată cu nr. 3085 din 30.11.2023 cu privire la anularea Deciziei

seria DR nr. 0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, din 03.11.2023.

Cu privire la cererea de suspendare al actului administrativ Decizia seria DR nr. 0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, din 03.11.2023, menționează că, conform art. 215 din Codul administrativ nr. 116/2018, în cazurile care nu cad sub incidența art. 214, reclamantul poate solicita instanței de judecată care examinează acțiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanțe provizorii. Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanțe provizorii instanței de judecată la care se va depune acțiunea. Instanța de judecată poate emite o ordonanță provizorie dacă: a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenția revendicată de reclamant este întemeiată; și b) emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant. Prevederile art. 214 alin. (3)-(5), (7) și (8) se aplică corespunzător.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de admisibilitate a cererii de suspendare a executării actului administrativ individual: 1. prezența unui act administrativ individual defavorabil comunicat destinatarului; 2. depunerea unei cereri de suspendare în forma scrisă; 3. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; 4. iar în cazul contestării actului administrativ cu cererea prealabilă, autoritatea publică competentă cu soluționarea acesteia a refuzat cererea de suspendare sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În lumina celor menționate, în temeiul art. 224 alin. (1) lit. f), din Codul administrativ, solicită instanței respingerea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Roman Leahu, a susținut cererea de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate.

Avocatul reclamantului Cazacu Natalia, în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citată legal, fapt confirmat prin materialele dosarului. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Denis Botezatu, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Ana Victoria Babin, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

Terțul Cojocaru Rodica, în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citată legal, fapt confirmat prin materialele dosarului. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că acțiunea depusă SRL „Explor Tur” către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, terț Cojocaru Rodica cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

În conformitate cu art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Reieșind din art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 206 alin.(1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

În concordanță cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului administrativ individual.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani). Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamanta a respectat procedura de depunere a acțiunii și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va purcede la examinarea cauzei în fond.

La caz, din materialele cauzei s-a stabilit că, prin decizia nr. DR 0050 din 03.11.2023, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și

Protecția Consumatorilor în temeiul prevederilor art. 27 alin. (3) lit. l) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, a decis:

1. Se obligă S.R.L. „Explor Tur” situată în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 64, să restituie contravaloarea biletului de avion pentru serviciul neprestat în sumă de 287.89 EURO.

2. Se acordă un termen de 14 zile calendaristice privind informarea despre măsurile întreprinse și eliberarea unui răspuns pe marginea executării deciziei în cauză.

3. Se atenționează că, în cazul neexecutării Deciziei remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător ISSPNPC își rezervă dreptul de a aplica măsura de constrângere în conformitate cu prevederile art. 181 Cod administrativ.

Prin decizia nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, a decis:

1. Cererea prealabilă nr. 3085 din 30.11.2023, prin care se solicită anularea Deciziei seria DR nr. 0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, înregistrată cu nr. 27/07-4210 din 03.11.23, se respinge ca fiind neîntemeiată.

2. Prezenta decizie și dosarul administrativ se remite către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al R.M., pentru luarea deciziei definitive.

Prin decizia nr. 15-4051 din 26.12.2023, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a menținut Decizia ISSPNPC nr.27/12-594/4726 din 11.12.2023 și a respins integral cererea prealabilă înregistrată cu nr.3085 din 30.11.2023 cu privire la anularea Deciziei Seria DR nr. 0050 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, din 03.11.2023.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13.06.2024, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată înaintată de către Cojocaru Rodica. S-a încasat de la Compania Aeriană „Air Moldova” SRL, cod fiscal 1002600001718, în beneficiul Rodicăi Cojocaru compensația în mărime de 800 (opt sute) Euro convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești. S-a încasat de la Compania Aeriană „Air Moldova” SRL, cod fiscal 1002600001718, în beneficiul Rodicăi Cojocaru suma de 287,89 (două sute optzeci și șapte,89) Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de restituire a prestației sub forma costului biletului de călătorie. S-a încasat de la Compania Aeriană „Air Moldova” SRL, cod fiscal 1002600001718, în beneficiul Rodicăi Cojocaru prejudiciul material în mărime de 57.11 (cincizeci și șapte,11) Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești. S-a încasat de la Compania Aeriană „Air Moldova” SRL, cod fiscal 1002600001718, în beneficiul Rodicăi Cojocaru prejudiciul moral în mărime de 2 000 (două mii) lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Conform art. 3 Cod civil, (1) Are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează predominant în scopuri ce nu ţin de

activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist.

Conform art. 863 Cod civil, (2) Dacă profesionistul este obligat să restituie banii primiți de la consumator pentru o anumită prestație, restituirea trebuie să se facă consumatorului cît de curînd posibil, însă, în orice caz, nu mai tîrziu de 30 de zile de la apariția evenimentului care declanșează obligația de restituire. Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului alineat în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Conform art. 1086 Cod civil, (1) Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice clauză contrară este lovită de nulitate absolută.

Conform art. 1417 Cod civil, (1) Contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Conform art. 1419 Cod civil, (1) Transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare.

Conform art. 10 din Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecţia consumatorilor,

Prestatorul este obligat:

c) să presteze numai servicii care nu afectează viaţa, sănătatea, ereditatea şi securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora;

d) să respecte cerinţele stabilite în actele normative sau declarate, precum şi clauzele contractuale.

Conform art. 18^{1} din Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecţia consumatorilor,

(1) În cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficienţelor apărute care nu sînt imputabile consumatorului, înlocuirea gratuită în condițiile art. 18 alin. (4), reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficienţelor în timpul prestării sau recepţionării serviciului ori în cadrul termenului de garanţie și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamaţiei de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

Conform art. 18^{5} din Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecţia consumatorilor,

(4) În cazul refuzului de a satisface reclamaţia consumatorului prin repararea sau înlocuirea gratuită, reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii pentru produsul neconform sau serviciul prestat neconform, vînzătorul, prestatorul prezintă acestuia refuzul în scris. Neprezentarea refuzului în termenul stabilit la alin. (3) se consideră refuz tacit.

Potrivit pct. 34 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întîrzierii prelungite a zborurilor, Aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.836 din 8 noiembrie 2012,

În cazul în care un operator aerian plăteşte compensaţii sau se achită de alte obligaţii care îi revin în conformitate cu prezentul Regulament, nici una din dispoziţiile prezentului Regulament nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului său de a pretinde compensaţii de la orice persoană, inclusiv părţi terţe, în conformitate cu legislaţia aplicabilă. În special, prezentul Regulament nu limitează în nici un fel dreptul operatorului aerian de a solicita o rambursare de la un turoperator sau de la o altă

persoană cu care operatorul aerian a încheiat un contract. În mod similar, nici una din dispoziţiile Regulamentului nu poate fi interpretată ca o limitare a dreptului unui turoperator sau al unei părţi terţe, alta decît pasagerul, cu care operatorul aerian a încheiat un contract, de a solicita o rambursare sau reparaţii operatorului aerian, în conformitate cu legislaţia aplicabilă în materie.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității Deciziei seria DR nr. 0050 din 03.11.2023 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, emisă de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, deciziilei ISSPNPC nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 și deciziei nr. 15-4051 din 26.12.2023.

Cu titlu preliminar, instanța reține că la 26.03.2023, Cojocaru Rodica a achiziționat prin intermediul platformei electronice www.zbor.md, administrată de SRL „Explor Tur", bilete de călătorie tur-retur la cursele aeriene 9U-832 Dublin–Chișinău din 28.04.2023 și 9U-831 Chișinău–Dublin din 14.05.2023, ambele zboruri fiind operate de Compania Aeriană „Air Moldova" SRL, a achitat suma 287,89 euro.

La momentul efectuării rezervării, consumatorul a acceptat termenii și condițiile publicate pe platforma zbor.md și regulile tarifare a companiei aeriene și termenii de transportare ai CA „Air Moldova" SRL.

La 27.04.2023, CA „Air Moldova" SRL a anulat zborul 9U-832 Dublin–Chișinău din 28.04.2023, iar SRL „Explor Tur" a informat consumatorul despre anulare, comunicându-i despre opțiunea de rambursarea oferită de transportator.

La 28.04.2023, consumatorul a solicitat prin poșta electronică rambursarea contravalorii biletelor, iar SRL „Explor Tur" a comunicat în aceeași zi că procesul de rambursare a fost inițiat.

La fel, rambursarea efectivă nu s-a materializat, SRL „Explor Tur" a invocat imposibilitatea procesării rambursărilor din cauza suspendării temporare a activității CA „Air Moldova" SRL începând cu luna mai 2023.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13.06.2024, prin care s-a admis în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Rodica împotriva CA „Air Moldova" SRL, s-a dispus încasarea de la CA „Air Moldova" SRL în beneficiul Rodicăi Cojocaru a sumei de 287,89 euro cu titlu de restituire a prestației sub forma costului biletului de călătorie, a compensației în mărime de 800 euro, a prejudiciului material de 57,11 euro și a prejudiciului moral de 2 000 lei.

La caz, instanța reține că raportul juridic între consumatorul Cojocaru Rodica și SRL „Explor Tur" are ca obiect prestarea serviciului de intermediere, constă în rezervarea și emiterea biletelor de avion electronice prin intermediul platformei www.zbor.md.

Raport juridic între pasagerul Cojocaru Sergiu și operatorul aerian CA „Air Moldova" SRL, are ca obiect transportul aerian propriu-zis al pasagerului și bagajelor.

Conform art. 1417 alin. (1) din Codul civil, Contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Potrivit informației privind termenii și condițiile de transportare ale CA „Air Moldova” SRL, prevede la pct. 2.1.1 că biletul constituie dovada încheierii contractului de transport între transportator și pasagerul al cărui nume este înscris în bilet.

Prin urmare, contractul de transport aerian s-a încheiat între CA „Air Moldova” SRL în calitate de transportator și pasagerul Cojocaru Sergiu, iar nu între pasager și SRL „Explor Tur”.

Potrivit art. 1419 alin. (1) din Codul civil, Transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare.

Instanța remarcă că, obligația de a executa transportul aerian și obligația de a rambursa contravaloarea biletului în caz de anulare a zborului, revin transportatorului CA „Air Moldova” SRL, ca parte a contractului de transport, iar nu intermediarului care a facilitat achiziția biletului.

În context, instanța reține că ISSPNPC în Decizia seria DR nr. 0050 din 03.11.2023, nu a stabilit care anume serviciu al SRL „Explor Tur” ar fi fost prestat necorespunzător sau care ar fi deficiența imputabilă ultimului în prestarea serviciului. Or, decizia se referă la „contravaloarea biletului de avion pentru serviciul neprestat”, fără a distinge între serviciul de intermediere prestat de SRL „Explor Tur” și serviciul de transport aerian prestat de CA „Air Moldova” SRL.

Totodată, din probele anexate se atestă că SRL „Explor Tur” și-a executat obligațiile asumate în cadrul raportului de intermediere, a procesat rezervarea, a emis biletele electronice și le-a expediat consumatorului, a transferat sumele încasate către operatorul aerian CA „Air Moldova” SRL.

Instanța apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul pârâților potrivit căruia raportul juridic între consumator și SRL „Explor Tur”, prin documentul de plată care indică destinația www.zbor.md, ar fi suficient pentru a fundamenta obligarea reclamantei la restituirea contravalorii serviciului de transport aerian care nu a fost executat. Or, faptul că plata a fost procesată prin intermediul platformei reclamantei nu modifică natura juridică a raporturilor contractuale și nu transformă intermediarul în prestator al serviciului de transport.

Mai mult, prin hotărârea din 13.06.2024, s-a dispus încasarea de la CA „Air Moldova” SRL a sumei de 287,89 euro cu titlu de restituire a contravalorii biletului de călătorie, care confirmă calificarea juridică reținută de instanță cu privire la identificarea debitorului obligației de rambursare. La fel, menținerea Deciziei seria DR nr. 0050 din 03.11.2023 ar genera riscul dublei obligări la restituirea aceleiași sume de 287,89 euro.

Cu privire la decizia ISSPNPC nr. 27/12-594/4726 din 11.12.2023 și decizia Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 15-4051 din 26.12.2023, instanța constată că actele administrative individuale prezintă aceleași vicii de fond constatate supra, în special cu privire la distincția dintre serviciul de intermediere și serviciul de transport aerian, la identificarea prestatorului serviciului neexecutat și la absența temeiului juridic care să permită obligarea intermediarului la rambursarea contravalorii serviciului.

În consecință, ținând cont de faptele enunțate, instanța va dispune admiterea cererii de chemare în judecată depuse de SRL „Explor Tur” și anularea Deciziei seria DR nr.

0050 din 03.11.2023, emisă de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Explor Tur” către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, terț Cojocaru Rodica cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează Decizia seria DR 0050 din 03.11.2023 de remediere gratuită, înlocuire, restituire a contravalorii produsului/serviciului necorespunzător, emisă de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**